

**สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**

**The Activity Provisional States of Boy and Girl Scouts as Perceived by
Administrators and Teachers in Schools under Buriram Educational Service**

Area Office 2

นายเมธี ศรีคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามตำแหน่ง ภูมิภาคทางลูกเสือ ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 315 คนได้จากการสุ่มโดยการกำหนดขนาดของตารางสำรวจรูปของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอนคือ แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิดแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.91-8.26 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9793 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารมีทัศนะอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตร

นารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือและประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันส่วนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันทุกระดับ

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีดังนี้ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางลูกเสือทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดกิจกรรม ขาดการวางแผนงาน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง จัดทำโครงการสอนให้เป็นระบบ และโรงเรียนขาดห้องเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการพัฒนาบุคลากร บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจจึงไม่เอายากเข้ารับการฝึกอบรมเท่าที่ควร และบุคลากรไม่มีความรู้ด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า นักเรียนขาดอุปกรณ์เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่ครบถ้วน ขาดอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ควรมีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้กำกับได้ศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และควรมีการวัดและประเมินผลทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย

คำสำคัญ: กิจการลูกเสือ-เนตรนารี การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารี ทัศนคติของผู้บริหาร และครู

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the activity provisional States of boy and girl scouts as perceived by administrators and teachers in schools under Buriram Educational Service Area Office 2 towards 4 aspects, namely, boy and girl scouts' activity administration, personnel development, boy and girl scouts' activity provision, and boy and girl scouts' activity curriculum in terms of positions, boy and girl scouts' certificates, working experiences and school sizes. The samples were 315 school administrators and teachers, selected through the Table of Krejcie & Morgan. The instrument used for collecting the data was a set of questionnaires consisting of 3 parts: check list, rating scale, and open form. Its discrimination index was between 1.91-8.26, and its reliability was at .97. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by the use of t-test and one-way ANOVA and Scheffé method. The significant difference was set at .05. The results of this research were as follows:

1. The activity provisional states of boy and girl scouts as perceived by the administrators and teachers in schools under Buriram Educational Service Area Office 2 as a whole was at high level. When considering in each aspect, it was found that the attitudes of administrators were at high levels; whereas, the attitudes of teachers were at moderate levels.

2. The results of comparison of the activity provisional states of boy and girl scouts as perceived by the administrators and teachers in schools under Buriram Educational Service Area Office 2 classified by school sizes were found significant differences in all aspects ; whereas, the aspects of personnel development, and boy and girl scouts' activity curriculum were significant differences in terms of positions. In contrast, there were not different in terms of boy and girl scouts' certificates, and working experiences.

3. The additional suggestions were that: 1) The aspect of boy and girl scouts' activity administration was found that schools lack of qualified personnel about boy and girl scouts' activity, lack of plan setting, should arrange the meeting for clarification, provide the lesson plans systematically, and lack of classrooms for running the boy and girl scouts' activity; 2) The aspect of personnel development was found that personnel lack of understanding and knowledge in training and teaching the boy and girl scouts' activity; 3) The aspect of boy and girl scouts' activity provision was found that students do not have enough uniforms, training tools and suitable places for running the boy and girl scouts' activity; 4) The aspect of boy and girl scouts' activity curriculum was found that schools should provide enough boy and girl scouts' manuals and documents for the chief of boy and girl scouts to study and apply in running the boy and girl scouts' activity and schools should evaluate both theory and practice thoroughly.

Keyword: boy and girl scouts' activity, boy and girl scouts' activity administration, administrators and teachers

บทนำ ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศไทยพบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมืองสังคมและปัญหาด้านอื่น ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาอารยประเทศในสังคมโลกได้นั้นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือจะต้องพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐ

ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในชาติให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

กระบวนการลูกเสือ เป็นกระบวนการที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวมและต่อประเทศชาติ เป็นกระบวนการที่ฝึกให้เป็นนักประชาธิปไตย สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์และฝึกให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย พระบรมราชาราชาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติในวันเสาร์ที่ 1 กรกฎาคม 2526 เรื่องวินัยและหน้าที่ของลูกเสือความว่า “ตามที่ลูกเสือมีโอกาสเข้ามารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถพิเศษให้มีระเบียบวินัย และให้รู้จักเห็นใจ จริงใจต่อผู้อื่น พร้อมทั้งถือเอาเป็นหน้าที่ ที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเมตตา เพื่อแม่โดยไม่เลือกชาติชั้นวรรณะ นั้นเป็นการที่เป็นคุณเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง วินัยกับหน้าที่ดังกล่าวนี้หากแต่ละคนจะได้ศึกษาพิจารณากันให้ดีคือให้ละเอียดรอบคอบด้วยเหตุผลอันถูกต้องพอเหมาะพอควรด้วยแล้วก็จะเกิดปัญญาหยั่งทราบได้แน่ชัดว่า วินัยที่ดีที่ถูกต้องเป็นธรรมพึงยึดถือเป็นอย่างไร และทราบว่าคนที่ควรเห็นใจช่วยเหลืออย่างไร ไม่หลงยึดหลงถือวินัยที่ปราศจากประโยชน์หรือเป็นโทษ ไม่หลงช่วยเหลือเกื้อกูลคนทุกจริตซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้คนชั่วและความชั่วเจริญงอกงามและก่อทำลายบ้านเมือง ดังนั้น วินัยและความเมตตา เพื่อแม่ที่ได้ศึกษาพิจารณาเป็นอย่างดีแล้วจึงเป็นสิ่งที่บ้านเมืองต้องการและองค์คุณสำคัญส่วนหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ลูกเสือสามารถรักษา สร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นของคนไทยได้ในวันข้างหน้าและสามารถจรรโลงประเทศไทยให้เจริญมั่นคงตลอดไปได้”

กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เน้นในเรื่องการพัฒนาคนในด้านความรู้ความสามารถ อาชีพ ค่านิยม อุดมการณ์ และการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้รวมทั้งให้รู้จักการนำเอาวิชาความรู้ทางลูกเสือไปใช้อย่างถูกขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ทำให้คนมีคุณค่าทางสังคม และเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ตลอดจนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นพื้นฐานต่อความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องมีการศึกษากับการปฏิบัติตามกระบวนการลูกเสือ - เนตรนารี ให้มีความสัมพันธ์กันอย่างสอดคล้อง (ชวน หลีกภัย. 2528 : 3-4) กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นกระบวนการทางการศึกษาสำหรับเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างบุคลิกภาพ ให้เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข มีวัฒนธรรมพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 9 และพัฒนาการทางสังคมเป็นองค์การอาสาสมัครที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง ให้โอกาสสำหรับคนทั่วไป โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ดังนี้ 1) ปฏิบัติตาม

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

หลักสำคัญของลูกเสือที่กำเนิดขึ้นโดยผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกและยึดมั่นปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาที่ตนนับถือ 2) มีความจงรักภักดีต่อชาติ บ้านเมือง ช่วยสร้างสันติภาพและความเข้าใจอันดี และให้ความร่วมมือ 3) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง 4) เข้าร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยการยกย่องและเคารพให้เกียรติต่อบุคคลอื่น ความเป็นน้ำใจหนึ่งเดียวกันทั่วโลก 5) เป็นวิธีการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อบนพื้นฐานของค่านิยม และกฎของลูกเสือ เรียนรู้โดยการกระทำ วิธีการ ระบบหมู่ ความก้าวหน้าของบุคคล โดยใช้หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ และเป็นกิจกรรมกลางแจ้ง (จเร สัตยารักษ์. 2544 : 23) และจากงานวิจัยของนคร จินนิก (2535 : 311) พบว่าลูกเสือไทยโดยทั่วไปในศตวรรษ 2534-2543 ลูกเสือมุ่งมั่นพัฒนาให้เยาวชนคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น ด้วยตนเองตามอุดมการณ์ที่แน่นอน และมีวัตถุประสงค์ที่ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมมุ่งพัฒนาชีวิตและสังคม ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์มุ่งจะทำคนให้มีคุณธรรม เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่จะนำไปใช้และพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ เด็กนักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดีให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมมากยิ่งขึ้น ด้านการพัฒนาบุคลากรผู้บริหารเกิดทักษะในการบริหารจัดการ ครูผู้สอนเกิดทักษะในการจัดกิจกรรม เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี มีการอบรมเพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของตนเอง ตลอดทั้งมีคุณวุฒิและมีความรู้เพิ่มขึ้น ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมตลอดจนทั้งได้ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรให้ตรงกับเจตนารมณ์การจัด กิจกรรมลูกเสือ -

เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

1.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

1.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) จำนวน 93 โรงเรียนโดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 93 คน ครู 665 คน รวมทั้งสิ้น 758 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้จากการสุ่มจำนวนประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148-149) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 73 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 242 คน รวมทั้งสิ้น 315 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) จำนวน 93 โรงเรียน โดยแยกตามตำแหน่งดังต่อไปนี้

1.1 ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 93 คน

1.2 ตำแหน่งครูผู้สอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 665 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 155) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 73 คน ส่วนตำแหน่งครูผู้สอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 155) จากจำนวนประชากร 665 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 242 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 315 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ตำแหน่ง วุฒิทางลูกเสือ ประสพการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนโดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อย ของทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน 4 ด้าน คือ

ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ด้านการพัฒนาบุคลากร

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่และสอบถามผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จากนักวิชาการ วิทยากรลูกเสือและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ของกิจกรรม

2. สร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อให้ครอบคลุมตามขั้นตอนการบริหารกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 52 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข และนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุด

4. นำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพและปัญหา เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบ Face Validity ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการ ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 239)

5.1 หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายชื่อ โดยทดสอบด้วย t - test แล้วคัดเลือกอำนาจจำแนก (t) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ถ้าค่า r มีค่า 0.8 ขึ้นไปถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูง

6. ได้แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกและมีค่าความเชื่อมั่นที่เข้าเกณฑ์จำนวน 52 ข้อ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือส่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยกับบุคลากร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาแยกวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามครบคืนตามกำหนด ผู้วิจัยไปติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage) ที่เกี่ยวกับข้อมูลนั้น
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพภาพกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงของความถี่ หาร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดอันดับปัญหาเสนอข้อมูล ประกอบความเรียง
3. การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่งโดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าคะแนนที่ (Independent Samples t-test)
4. การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของ

ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ (Scheffes' Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t-test

1.2 หาค่าอำนาจจำแนก

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลงานวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์และจำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามที่เสนอของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ตารางเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามที่เสนอของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามที่เสนอของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 315 คน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา 73 คน และครู 242 คน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งพบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทัศนะของผู้บริหารด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลจากการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมมี การปฏิบัติแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูจำแนกตามตำแหน่งของการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือโดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม มีการปฏิบัติแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการปฏิบัติการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทำให้ทราบสภาพโดยรวมของการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนโดยรวมมีทัศนะในระดับปานกลาง
 2. ด้านการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
 3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 4. ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- ผลการเรียบเรียงรายการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 4 ด้านผลการวิจัยพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและทัศนะความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรอง, ลูกเสือวิสามัญ, ลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
2. ควรนำเอารูปแบบและกระบวนการในการจัดกิจกรรมลูกเสือไปทำการวิจัยกับเนื้อหาวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือกับระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในระดับโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้กำกับ และลูกเสือ-เนตรนารีที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี

5. ควรมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2531). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ**

สำรองชั้นความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2532). **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหาร**

ลูกเสือแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จเร สัตยารักษ์. (2544). **การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.**

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชวน หลีกภัย. (2528). **การลูกเสือกับการศึกษา ในเอกสารการบรรยายการประชุม**

สภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 21 ประจำปี 2528. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. อัดสำเนา.

นคร จินนิกร. (2535). **“บทบาทของการลูกเสือไทยในศตวรรษหน้า (พ.ศ. 2534-**

2543)”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : ภาควิชาบริหาร

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2541). **ระเบียบวิธีทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.**

บุรีรัมย์ : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ
บุรีรัมย์.

..... (2542). **ระเบียบวิธีทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** บุรีรัมย์

: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

มูลนิธิลูกเสือแห่งชาติ. (2541). **กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.** กรุงเทพฯ

Cronbach, Lee Joseph. (1970). **Essentials of Psychological Testing.** 3rd ed.

New York : Harper & Row.

Raskoff, Sally A. (1995). **Volunteering to Gender : Adult Volunteers in Girl**

Scouts. Dissertation Abstracts International. 55(12) : 3996- A.